ఆ నాటి రాత్రి

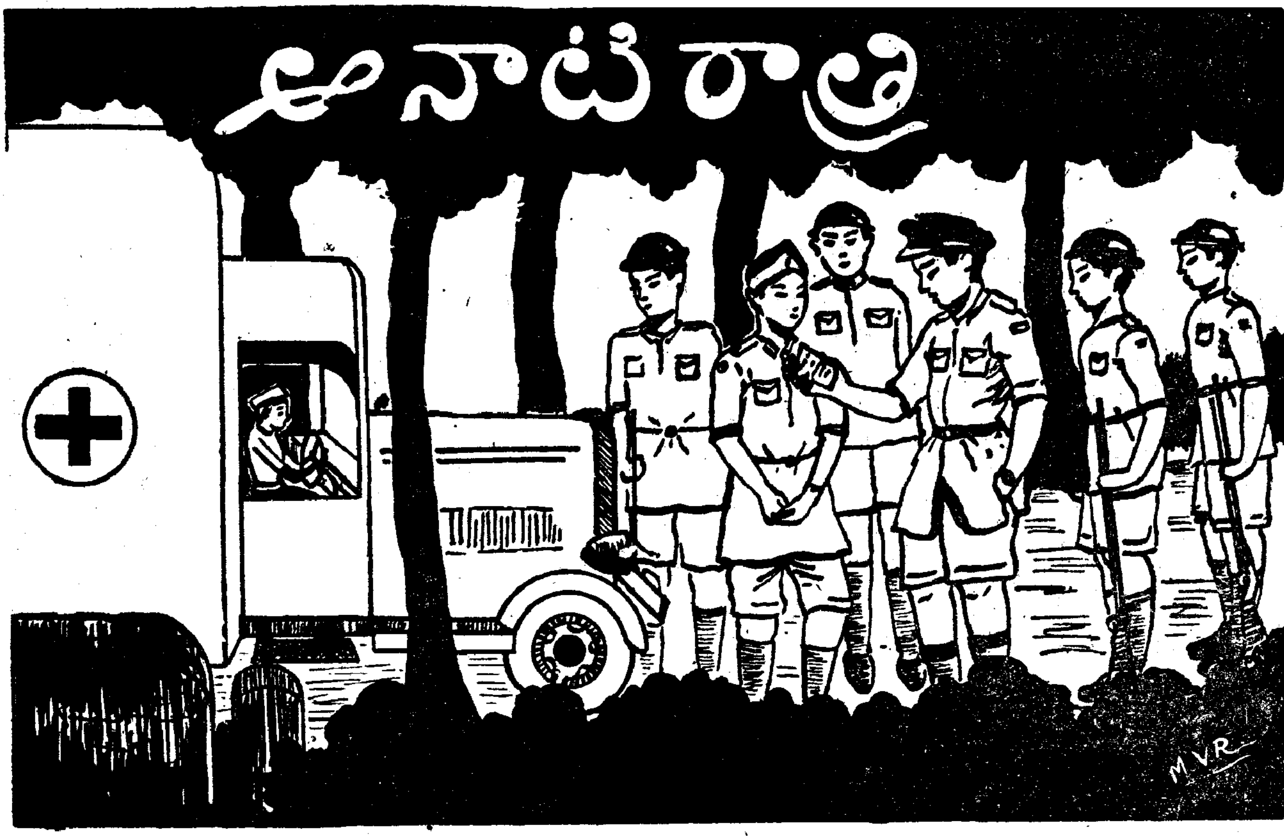

అర్ధరాత్రి. గాఢాంధకారం. కన్ను పొడుచుకొన్నా కనపడటంలేదు. ఆకాశంలో తారకలు ప్రకాశిస్తున్నై. అది హైదరాబాదులో అల్లకల్లోలంగావున్న రోజులు. హైదరాబాదు స్టేటులోని హిందువులంతా ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని బ్రతుకుతున్నారు. హైదరాబాదు స్టేటుమీద భారత ప్రభుత్వం పోలీసుచర్య మొదలు పెట్టింది. ఇంకా స్టేటంతా భారత సైనికుల అధీనంలోకి రాలేదు. రజాకార్లు ఎక్కడ చూసినా చెలరేగుతున్నారు.

అటువంటిరోజుల్లో ఒకనాటి అర్ధరాత్రి విజయవాడనుంచి సూర్యారావుపేటకుపోయే రోడ్డుమీద ఓ అంబులెన్సు కారు అతి వేగంగా పోతున్నది. దానిలో ఉన్నవారు ఇద్దరే యిద్దరు: డ్రైవరు, ఫైరుసర్వీసు మాన్ ఆనందరావున్నూ. వాళ్ళిద్దరూ ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని ప్రయాణం సాగిస్తున్నారు. అంబులెన్సు సుమారు యాభైఅరవై మైళ్ళ వేగంలో పోతున్నది. వాళ్ళిద్దరూ ఏమీ మాట్లాడుకోటంలేదు. వారి దృష్టి అంతా తమ కర్తవ్య నిర్వహణమీదే కేంద్రీకరించబడివుంది.

అంబులెన్సు నందిగామ గ్రామం దగ్గరలో వున్న కేసరి బ్రిడ్జిని సమీపించింది. అక్కడ సాయుధ పోలీసులు బ్రిడ్జికాపుదల కోసం ముకాంచేసి, గస్తీ తిరుగుతున్నారు. బ్రిడ్జికి అవతలా, ఇవతలా కూడా. ఆ బ్రిడ్జి ఓ చిన్న నదిమీద కట్టబడింది. సుమారు వంద అడుగుల పొడవు వుంటుంది. సాయుధ పోలీసులు కాపున్నారు. బ్రిడ్జికి ఇవతలవున్న సాయుధపోలీసుగార్డులు అంబులెన్సుఆపివేశారు. వాళ్లనువెలాగో తృప్తిపరచి అంబులెన్సును బ్రిడ్జి దాటించాడు ఆనందరావు. బ్రిడ్జికి అవతల సాయుధ పోలీసుల

"శ్రీ రాగి"

కమాండరు కారును చూడగానే ఆపించాడు. భయపడుతూ, అగ్నిమాపకదళ పోలీసు ఆనందరావు కారు దిగి కమాండరు దగ్గరకు వచ్చి నిలబడ్డాడు.

"ఈ కారు ఎవరిది?" అన్నాడు కమాండరు.

"ఫైర్ సర్వీస్ అంబులెన్సు సార్. మద్రాసుప్రభుత్వమువారిది" అన్నాడు వణుకుతూ ఆనందరావు.

"ఎక్కడినుంచి వస్తున్నారు?"

"విజయవాడనుంచి వస్తున్నాము"

"ఎక్కడికి పోతున్నారు?"

"సూర్యారావుపేట ఆస్పత్రినుంచి ఇద్దరు రోగులను తీసుకురమ్మని విజయవాడ ఎడిషనల్ డిస్ట్రిక్ట్ మెడికల్ ఆఫీసరుగారు మాకు ఉత్తర్వు లిచ్చారు."

"భారతప్రభుత్వం ప్రత్యేక ఉత్తర్వు లేనిదే ఈ సరిహద్దు దాటటానికి వీల్లేదు అని తెలీదూ?" కమాండరు కఠినస్వరం ఆ అర్ధరాత్రి ప్రతిధ్వనించింది.

ఆనందరావు కమాండరు గర్జనకు వణికాడు. జేబులోనుంచి విజయవాడ ఎ. డి. యం. వో. గారి ఆర్డరు కాగితం తీసి కమాండరుకు చూపించాడు.

"ఈ ఆర్డరు చూడండి సార్. మా డ్యూటీ మేము నిర్వర్తించటానికి బయలు దేరాము. మీరు పోవటానికి వీల్లేదంటే ఇక్కడే వుండిపోతాము. ఎ. డి. యం. వో గారిని వైర్‌లెస్ ద్వారా అడిగి కనుక్కోండి. తర్వాతనే మేము ఇక్కడనుంచి కదులుతాము" అన్నాడు ఆనందరావు.

కమాండరు ఆనందరావు ఇచ్చిన కాగితం చూసుకొన్నాడు. దానిలో ఆనందరావు చెప్పినట్లుగా ఉల్లేఖించ బడివుంది. క్రింద విజయవాడ ఆసుపత్రి ఎ. డి. యం. వో సంతకం వున్నది. కమాండరు ఆలోచనలో పడ్డాడు. మఫ్టీలోవున్న ఆనంద రావునూ, డ్రైవరునూ చూసి కమాండరువాళ్లు రజాకారుల ముఠాలోని వాళ్లేమోనని అనుమా

"వహ్వా! ఇంతవరకు పోలికలు బహు చక్కగావచ్చాయి!"

"భలేవాడే! మన షాపులో చేరక ముందు గుర్రాలకు, ఎద్దులకు నాడాలుకొట్టే పనిచేసే వాడన్నమాట!"

★ ఆనాటి రాత్రి ★

నించాడు మొదట. అంబులెన్సు కారుమీద వున్న రెడ్ క్రాసూ, మద్రాసు ప్రభుత్వం పేరూ చూసి, ఆనందరావు ఇచ్చిన కాగితం చూసి తన అనుమానం నిజంకాదని తెలుసుకొన్నాడు. తర్వాత ఆయన తాను నిర్వర్తించవలసిన విధినిగురించి ఆలోచించాడు. యాభై అరవై వేలు ఖరీదుచేసే ఆ అంబులెన్సు కారును ఇద్దరు నిరాయుధులైన, అల్ప వయస్కులైన అగ్నిమాపక దళం వారిచేతుల్లో వదిలి పంపించటం ప్రమాదమని భావించాడు.

ఆనందరావు యువకుడు. పాతిక్కేళ్ళు మించవు. అందంగా చలాకీగా వుంటాడు. డ్రైవరుకు ముప్పయ్యేళ్ళు వుండచ్చు. అంత దృఢకాయుడు గాదు. ఆనందరావు కమాండరు ఆర్డర్ కోసం నిరీక్షిస్తున్నాడు. కమాండరు ఆనందరావును చూసి ఇలా అన్నాడు. "ఇలా ఒంటిగా మీ రిద్దరూ ఈ అర్ధరాత్రి పోవటం చాలా ప్రమాదకరం. నేను ఇద్దరు సాయుధ పోలీసులను నీకు రక్షణగా పంపిస్తాను. వాళ్ళు నువ్వు చెప్పినట్లు నడుచుకొంటారు. తిరిగి వచ్చేటప్పుడు వాళ్లను ఇక్కడ దించి మీరు పోవచ్చును. వీళ్లకు ఒక రివాల్వరుకూడా ఇస్తాను. అవసరంవచ్చినప్పుడు అదినువ్వు తీసుకోని వాడు. ఇదిగో ఈ 'విజిల్ 'నీ దగర వుంచుకో. దారిలో రజాకార్లను ఎదుర్కోటం సంభవిస్తే, అవసరం అని తోచినప్పుడు నువ్వు విజిల్ వూదితే సాయుధపోలీసులు తమ ఆయుధాలతో రక్షణ కుపక్రమిస్తారు. వెళ్ళి సురక్షితంగా రండి" అంటూ కమాండరు ఇద్దరు సాయుధ పోలీసులను ఆనందరావు అధీనం చేశాడు. వాళ్ళు తమ తమ ఆయుధాలతో అంబులెన్సు కారులో ఎక్కారు. వాళ్ళదగ్గర 'మెషీన్ గన్సు' వున్నై. అవి అత్యుత్తమమైనవి. అవి ఒకటిన్నర ఫర్లాంగు దూరంలోని జనాన్ని కూడా దారుణంగా బలికొంటాయి.

ఆనందరావు రెట్టించిన ఉత్సాహంతో కారులో డ్రైవరు ప్రక్కన కూర్చున్నాడు. పోలీసులు అంబులెన్సులోపల బయటికి కనపడకుండా కిటికీల తెరలవెనకవున్న తెరలు దించుకొని కూర్చున్నారు. దారిలో సాయుధ పోలీసులను అగ్నిమాపక దళంలోని పోలీసులకూ స్నేహపూర్వకమైన సంభాషణ జరిగింది.

అవసరమైనప్పుడు విజిల్ వూదమనీ, తమ కర్తవ్యనిర్వహణకు సిద్ధంగా వుంటామని ఆ సాయుధపోలీసులు ఆనందరావుకు చెప్పారు. ఆనందరావు అందుకు సమ్మతించాడు.

అనుకొన్నట్లుగా అంబులెన్సు కారు సూర్యారావుపేటకు ఏ ఆటంకాలు లేకుండా చేరింది. ఎ. డి. యం. వో. గారి ఆర్డరు ప్రకారం అక్కడ ఆస్పత్రిలోవున్న యిద్దరు రోగులనూ "స్ట్రెచర్" లో అంబులెన్సు కారులో ఎక్కించుకొని తిరుగు ప్రయాణానికి కారును విజయవాడ మార్గం పట్టించారు. ఆ రోగులు ఇద్దరూ కూడా రజాకార్ల దుండగానికి గురైనవారే. వారి వంటిమీద అక్కడక్కడ కత్తిపోట్లు వున్నాయి. వస్త్రాలు రక్తంతో తడిసివున్నై. ఇద్దరికీ వంటిమీద స్పృహ లేదు.

అంబులెన్సు కారు తిరుగు ప్రయాణం మొదలుపెట్టేసరికి సుమారు రెండుగంటలో మూడుగంటలో అవుతుంది. తమ కర్తవ్యం నిర్వహించుకొని తిరిగిపోతున్నామనీ ఆనందరావు ఉత్సాహంగా వున్నాడు. డ్రైవరు కూడా మంచి హుషారులో వున్నాడు. కారును మంచివేగంతో నడుపుతున్నాడు.

సూర్యారావుపేట వదిలిపెట్టి ఒక అర గంట అయింది, రోడ్డుకు అటూఇటూ చెట్లు

గుబురుగా పెరిగివున్నై. అసలు అది అంతా అడవి. అక్కడక్కడ చిన్న చిన్న కొండలు వున్నాయి. అడవులలోనుంచి అప్పుడప్పుడు పులుల అరుపులుగూడా ఒకటిరెండు వినపడుతున్నై. ఆకాశంలో నక్షత్రం కాంతీ, కారులైటూ తప్ప చుట్టుప్రక్కల అంతా గాఢాంధకారం.

ఒకటిరెండు ఫర్లాంగుల దూరంలో ఓకొండ వున్నది. ఆ కొండవద్దనే కొంత మంది గుంపుగా నిల్చొని వున్నారు. కొంద రికి పొడుగాటి గడ్డాలు వున్నాయి. వాళ్లు తమలోతాము ఏమో గుసగుసలాడు కొంటున్నారు. దూరంగానుంచే వాళ్ళు ఆనందరావుకు కనబడ్డారు. వాళ్ళు కారు వేపే చూస్తున్నారు. ఆనందరావుకు మన స్సులో అనుమానం, భయమూ కలిగింది. కాని బయటపడలేదు. కారు ఓ ఫర్లాంగు దూరం పోయింది. ఇంతలో ఓ అరడజను మంది, ఆ గుంపులోనుంచివచ్చి దారికి అడ్డంగా రోడ్డుమీద పడుకొన్నారు. డ్రైవ రుకుగానీ, ఆనందరావుకుగాని వారివుద్దేశ్యం తెలియలేదు. డ్రైవరు విధిలేక కారును ఆపాడు.

కారు ఆగిందో లేదో ఆ పడుకున్న వారూ, రోడ్డుప్రక్కన కొండదగ్గర నిల్చొన్నవారు కారును చుట్టేశారు.

“ఆనందరావునూ, డ్రైవరునూ చూసి” “దిగు, దిగు” అని కేకలు వేసారు ఉర్దూలో. ఆనందరావు దిగాడు. డ్రైవరుకూడా దిగాడు. ఆ గుంపంతా తమతమ దుస్తులలో ఉంచుకొన్న ఆయుధాలు పైకితీశారు. అందరిదగ్గరా కత్తులూ, రెండుబార్ల తుపాకులూ భయంకరంగా కనుపించినై ఆనంద రావుకు. అతనివళ్లు కంపించి పోయింది. అందరూ ఆనందరావును చుట్టుముట్టారు. ఒకడు రెండుబార్ల తుపాకీని ఆనందరావు గుండెలకు ఎదురుగా పెట్టాడు. ఇంకొకడు తళతళలాడే పొడుగాటి కత్తిని వీపుకు ఆనించాడు. ఇంకొకడు ఓ లావాటికర్రని నెత్తి మీద ఆనించాడు. అందులో ఒకడు “హాండ్సప్!” అనగానే ఆనందరావు చేతులు ఎత్తక తప్పిందికాదు. డ్రైవరు అవస్థగూడా అలాగేవుంది.

“మారో! మారో” అంటూ గుంపులోనుంచి కేకలు.

“తుమ్ కౌన్‌హో!” అందులో ఒకడు ఆనందరావును చూసి గర్జించాడు.

“మై పోలీసువాలా నహీ హూఁ. మై ఫైర్ సర్వీసువాలా హూఁ. అన్నాడు వచ్చీరాని తురకంలో ఆనందరావు.

“తుమ్ కహాఁ సే కహాఁ జారహే హైఁ” అన్నాడు ఇంకొకడు.

తాము విజయవాడ ఎ. డి. యమ్. వో గారి ఆర్డరు ప్రకారం సూర్యారావుపేటనుంచి ఇద్దరు రోగులను విజయవాడకి తీసుకువెళు తున్నామనీ, తమకు యే యితరవిషయం తెలియదనీ, తాము రజాకార్లకు యే అప కారమూ తలపెట్టటానికి వచ్చినవాళ్ళము కామనీ, తమని వదిలిపెట్టితే, కారునడుపు కొని తమదారిన తాము పోతామనీ ఆనంద రావు ఆ గుంపు లీడరుకు విన్నవించు కొన్నాడు.

కాని గుంపులోనివాళ్లు వినకుండా ఆనంద రావును కాల్చిచంపెయ్యాలని గోలపెట్టారు. ఆనందరావు వాళ్ళ గోల చూసి తన ప్రాణాలమీద ఆశ వదులుకొన్నాడు. సాయుధపోలీసులు ఇద్దరూ రోగులతోపాటు అంబులెన్సులోపల కూర్చొని జరుగుతున్న గందరగోళమంతా వింటున్నారు. తమ మెషిన్‌గన్నులతో, ఏ క్షణానైనా కాల్చటానికి సిద్ధంగా వున్నారు. వాళ్ళు ఆనందరావు విజిలుకోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. ఆనందరావు పాపం యేం చేస్తాడు? ఆగుంపు చూద్దామా అంతా పన్నెండుమంది వున్నారు. తాను ఒక్కడు. పైగా తన చేతులు తన స్వాధీనంలో లేవు. చేతులు పైకి ఎత్తుకుని నిల్చున్నాడు. ఈల జేబులో వుంది. చెయ్యి కదిలిస్తే తను వాళ్ల రెండు బార్ల తుపాకికి క్షణంలో ఆహుతైపోతాడు. వాళ్ళు అంతా మతపిచ్చితో, మంచి అహంకారంలో వున్నారు. అతని మెదడు వేడెక్కి పోతున్నది. వాళ్లకు అనేకవిధాల చెప్పి చూశాడు.

“అరే భాయీ. నేను పొటకోసం మీలాగే ఉద్యోగంలోకి వచ్చాను. పొట్ట కోసం వాళ్లు చెప్పిన పని చేస్తున్నాను. అదైనా నేను యేంఘోరం చెయ్యటం లేదు. అపాయంలో వున్న ఇద్దరు రోగుల ప్రాణాలు కాపాడటానికి ఆస్పత్రికి తీసుకు పోతున్నాను. కావాలంటే చూడండి! అదిగో రెడ్‌క్రాస్! మీకు పగ నామీదనా? భారతప్రభుత్వం మీదనా? నాబోటి నిరాయుధుణ్ణి చంపితే మీకు ఏమివస్తుంది? మీకు పౌరుషంవుంటే ప్రభుత్వసైనికులను ఎదుర్కోండి. గెలవండి. అంతేగాని మాబోటి ఇలాంటి నిరాయుధులను చంపి మీ పరాక్రమానికి ఎందుకు అపకీర్తి తెచ్చు కొంటారు? నామాటవిని మమ్మల్ని వది లెయ్యండి. మళ్ళీ ఇంకెప్పుడూ ఈ వేపు తిరిగిచూడం,” అంటూ ఆనందరావు అనేక విధాల ఆ రజాకారులతో వాదించాడు.

అప్పటికీ ఆ రజాకార్ల నాయకుడు మెత్తబడలేదు. ఆనందరావు ప్రాణాలమీద ఆశ వదులుకొన్నాడు. అంత చిన్నవయస్సు లోనే ఈ దౌర్భాగ్య మరణానికి గురికాబో తున్నందుకు తన్ను తాను తిట్టుకొన్నాడు. విధి బలీయమనుకొన్నాడు. తను ఈ పాడు వుద్యోగంలో ఎందుకు చేరాలా అని అను కొన్నాడు. తన ఖర్మం కాలి ఈ రజా కార్ల గొడవ ఇప్పుడే రావాలి. ఈ గొడవ లకే ప్రభుత్వం వారు రెండు ఫైర్ సర్వీసు యూనిట్లను, రెండు అంబులెన్సు కార్లను విజయవాడ ఆస్పత్రి మెడికలు ఆఫీసరుగారి అధికారంలో వుంచారు. యూనిట్లలో వున్నవాళ్ళంతా ఆయన ఉత్తర్వులు పాటిం చాలి. ఆయన దగ్గర ఓ వైర్‌లెస్ సెట్ కూడా వుంది. ఆ రోజున తను ఎనిమిది గంటలకు డ్యూటీకి వచ్చాడు. సూర్యారావు పేటనుంచి మెడికలు ఆఫీసరుకు వైర్‌లెస్ ద్వారా వార వచ్చింది కాబోలు. పది గంటలకు తన్నూ డ్రైవరునూ పిలిచి అక్కడ ఆస్పత్రిలో ఇద్దరు రోగులు దెబ్బలు తగిలి ప్రమాద పరిస్థితిలో వున్నారని వారిని వెంటనే తమ ఆస్పత్రికి జేర్చమని ఆనంద రావుకు ఎ. డి. యం. వో గారు ఉత్తర్వు ఇచ్చారు.

విజయవాడ నుంచి సుమారు నూటనలభై నూటయాభై మైళ్ళు వుంటుంది. ఆనంద రావు సుమారు పదకొండుగంటలవుతుండగా అంబులెన్సులో బయలుదేరాడు. మొదట అతనికి అనుమానంగానే వుండి ఎక్కడ తను రజాకార్ల చేతిలో చిక్కాల్సివస్తుందోనని. కాని తప్పని సరిగా బయలేరాడు. ఇప్పుడు తన ప్రాణాలు ఏ క్షణానైనా పంచభూతా లలో కలిసి పోవచ్చు ఇప్పుడేం చెయ్యాలి? ఏం చెయ్యటానికి అతనికి తోచలేదు. తనకు చేతనైనంతవరకు వాళ్ళని ప్రతిమాలాడు. లాభం లేక పోయింది. ఆఖరిసారిగా నిరాశచేసుకొని ధైర్యంగా రజాకార్ల నాయకుడితో ఇలా అన్నాడు.

“సరే నేను సిద్ధంగావున్నాను. ఇదిగో కాల్చండి. ఈ అత్యాచారానికి మరప్పుడైనా మీ అల్లాముందు సమాధానం చెప్పు కోవాల్సివుంటుందని మర్చిపోవద్దు” అంటూ ఆనందరావు రొమ్మువిరుచుకొని తుపాకి బారుకు ఎదురుగా నిల్చొన్నాడు.

ఆనందరావు ఆఖరిమాటలు రజాకార్ల నాయకుడిలో కొంత చంచలనం కలిగించినై. అవును. నిరాయుధులైన ఇదరు కాఫరులను చంపితే అల్లా మెచ్చు కొంటాడా? అతనికి అనుమానం కలిగింది. పైగా కారులోని రోగులుకూడా చచ్చిపోతే మొత్తం నలుగురి చావుకు తను సమాధానం చెప్పాలి. అతని మనస్సు మెత్తబడింది. ఆనందరావును వదలవలసిందిగా అతను తన అనుచరులకు ఆజ్ఞాపించాడు.

“మిమ్మల్నిద్దరినీ అల్లానుతలచి వదలి పెడు తున్నాం. తిరిగి ఎప్పుడూ ఈచాయలకి రావాకండి. “జావ్!” అన్నాడు ఆనంద

(49-వ పేజీ చూడండి)

ఆనాటి రాత్రి

(15 వ పేజీ తరువాయి)

రావుశంక చూసి. ఆనందరావూ, డ్రైవరు అతనికి తమ సలాములు చెప్పి కారులోకి ఎక్కారు. కారును డ్రైవరు 'స్టార్టు' చేసాడు. ఆ రజాకార్ల గుంపు సూర్యారావుపేటవైపు దారి తీశారు నినాదాలు చేసుకొంటూ. ఆనందరావునూ కారులోకి ఎక్కి "హమ్మయ్యా!" అనుకొన్నాడు. కారును శోధించకుండా వదిలిపెట్టిన వాళ్ళ బుద్ధిహీనతకు నవ్వుకొన్నాడు. కారు రెండుగజాలు ముందుకు సాగింది. లోపలనుంచి సాయుధపోలీసులు మధ్య తెర తొలిగించి ఆనందరావుతో మాట్లాడారు.

"నీ విజిలుకోసం ఎదురు చూస్తున్నాము. లేకపోతే ఎప్పుడో కాల్పులు సాగించేవాళ్ళం. ఈపాటికి వాళ్ళు రోడ్డుమీద మట్టి రుచి చూస్తుండే వాళ్ళు" అన్నాడు ఒకడు.

"అవును. మీరు సిద్ధంగా వుంటారనే సంగతి తెలుసు. కాని విజిల్ వూదేలోగానే నన్ను వాళ్ళు కాల్చేసి ఉండేవాళ్ళు. అప్పుడు మీకు గూడా ప్రమాదం జరిగేది. కారుకు ప్రక్క నేవున్న వాళ్ళను కాల్చడానికి మీ మరతుపాకులకు సాధ్యమయ్యేది కాదేమో?" అన్నాడు ఆనందరావు.

ఆప్పటికి రజాకార్ల గుంపుకీ, అంబులెన్సు కారుకీ మధ్య దాదాపు వందగజాలదూరం ఏర్పడింది.

"సరే ఇప్పుడైనా వుత్తర్వులిస్తే క్షణంలో వాళ్లను యమ సదనానికి పంపిస్తాము. శత్రు శేషం ఎప్పుడూ వుంచకూడదని అన్నాడు ఒక సాయుధ పోలీసు.

"అంతవరకు బాగానే వున్నది. వాళ్లు శత్రువులే కావచ్చు. కాని మమ్మల్ని— చేతికి చిక్కిన వాళ్లని వదలిపెట్టారు. లేకపోతే మేమీపాటికి యమపురికి బంటులుగా కాపలా కాస్తుండేవాళ్ళం." అన్నాడు ఆనందరావు.

"అందుకని వాళ్ళని వదలివేద్దామంటావా?" అన్నాడు వాళ్లల్లో ఒకడు.

"కాదు. కాని ఏమరివున్న వాళ్ల మీద దొంగచాటుగా తుపాకులు ప్రయోగించటం భావ్యంకాదు. నేను రివాల్వరుతో పైకి కాలుస్తాను. అప్పుడు వాళ్లు వెనకకు తిరిగి సిద్ధంగా వుంటారు. అప్పుడు మీపని పూర్తి చేసుకోండి." అన్నాడు ఆనందరావు. అందుకు సాయుధ పోలీసులు అంగీకరించారు. కారుకు వెనకవైపున తెరతొలగించి అక్కడ తమ మర తుపాకులతో సిద్ధంగా వున్నారు. లోపల రోగులిద్దరు స్మృతి లేకుండా పడి వున్నారు. ఆనందరావు రివాల్వరు తీసుకుని గాలిలోకి కాల్చాడు. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ రివాల్వరు గుండెల గుభేలు మనేటట్లు మ్రోగింది.

షుమారు అరఫర్లాంగు దూరంలోవున్న రజాకారులు రివాల్వరు మ్రోత విని అకస్మాత్తుగా వెనక్కి తిరిగారు. భయ సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ఆదుర్దాగా తమ తుపాకులను బారు చేసుకుంటున్నారు అంబులెన్సు కారు వేపు. కాని ఇంతలో సాయుధపోలీసులు తమ మరతుపాకులను ఒక్కటీ రెండు పేల్చారు. ఆ ప్రదేశమంతా తుపాకిగుండ్ల మ్రోతతో మారు మ్రోగింది. ఒక్క క్షణంలో రజాకారులందరూ భూదేవిని కౌగలించుకొన్నారు. వాళ్లు పన్నెండుమందీ మొదలు నరికిన వృక్షాల్లా రోడ్డుమీద కూలారు. రక్తం ధారలుగా వారి శరీరాలనుండి ప్రవహించింది. ఆనందరావు ఆ [illegible]న్ని భయం భయంగా పరికిసు[illegible] ఒక్కొక్క గుండు దెబ్బ తగిలి [illegible]న్నెండుమంది రజాకారులూ ఎల[illegible]యింది అతను విచారంతో గమని[illegible] వారి మరణం చూసి దిగ్భ్రాంతుడ[illegible]డు. అతని మనసు మనసులో లేదు.

కారు ఒక్క[illegible]అగ లేదు. కాల్పులు [illegible]క్షణం[illegible]శర వేగంతో విజయవాడవైపు [illegible]యగెత్తింది. దారిలో కేసరి బ్రిడివద్ద ఆనందరావు దిగి రివాల్వరునూ, సాయుధపోలీసులనూ కమాండరుకు అప్పగించాడు. జరిగిన గాథంతా కమాండరు ఆనందరావువలన విన్నాడు. ఆనందరావును కమాండరు, సమయానుకూలంగా ప్రవర్తించినందుకు అభినందించాడు. కమాండరువద్ద సెలవు తీసుకొని ఆనందరావు అంబులెన్సులో విజయవాడ ఆస్పత్రికి చేరుకొని రోగులను ఎం. డి. యం. వో. గారికి అప్పగించి తన కర్తవ్యం నిర్వహించాడు. ఆయనగూడా జరిగిన సంగతి తెలుసుకొని రోగులకు గానీ, తమకు గానీ, ప్రభుత్వఆస్తి అయిన అంబులెన్సుకు గాని ఏ విధమైన నష్టమూ కలుగకుండా తన పని నెరవేర్చినందుకు అభినందించాడు ఆనందరావును. ఆనందరావుకు ప్రభుత్వంవారి బహుమానం లభించింది ధనరూపంలో. సాయుధపోలీసులిద్దరికీ ప్రభుత్వంవారు పోలీసు మెడల్స్ బహూకరించారు. పై గాథ తలపుకు వచ్చినప్పుడల్లా ఆనందరావు కళ్లు జలదరించిపోతుంది. ★

అవహేళనల నెదుర్కొనే అభాగినులు

కాకుండా, తమంతటతాము జీవించగల అవకాశాలు సమాజం కల్పించాలి. మరొక ముఖ్య విషయమేమంటే మూఢ విశ్వాసాలకు సంబంధించినంతవరకూ స్త్రీలే మరింత వెనుకబడి వున్నారు. కాబట్టి వారి మనస్తత్వంలో మార్పు తేవటానికి ప్రయత్నించాలి. చదువూ, సంస్కారముగల యువతులపైనే ఈ బాధ్యత ఎంతోవుంది. సామాజికాభివృద్ధివిషయంలో వారిపాత్ర నేడు చాలా ప్రధానమైనది. ★

తరచుగా మూత్ర విసర్జన

చక్కెరతోగాని లేక చక్కెర లేకుండాగాని తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము శరీరాన్ని గుల్లచేయడమే కాకుండా యీ వ్యాధి తనబంధంలో చిక్కిన వారిని ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నులను చేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపు మాంద్యము. తొడల్లో తిమ్మిరి. నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. పై లక్షణములతోకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయ[illegible]కున్నచో అధికదాహం. ఆకలి, గొంతు నోరు యెండుట, దురదలు కాళ్ళలో పగుళ్లు తూకంతగ్గడం. శరీరమంతా పోట్లు, కీళ్ల నొప్పులు,[illegible]కంటిపొరలు, క్షయ. గడ్డలు. రాచపుండ్లు. యిట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవింపవచ్చును.

"వీనస్‌ఛారమ్" మాత్రలు వాడి. అనేక వేలమంది తమబాధల నుండినివారణపొంది మృత్యుకరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. "వీనస్ ఛారమ్" శాస్త్రీయ పద్ధతులమీద, ప్రాచీన యూనాని వైద్యవిధానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల శాకపదార్థముల, స్వాభావిక క్షారముల సారముతో తయారైనవి. మూత్రములో పంచదార, పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా స్వస్థత చేకూరినట్లనిపించును. "వీనస్ ఛారమ్" కొద్ది వ్యయముతో. సుఖముగా, తేలికగా సేవించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకపథ్యము లేదు. నిరాహారముతో నుండే అవసరంలేదు. రోగులు పుష్టికరమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివరకటికంటే యెక్కువరకాల ఆహారపదార్థములు తీసికొనవచ్చును. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరపత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును. ధర: 50 మాత్రల సీసా రు. 6-75 ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము.

లభించు స్థలము:
Venus Research Laboratory (A. P. W.)
P. O. Box No. 587, Calcutt